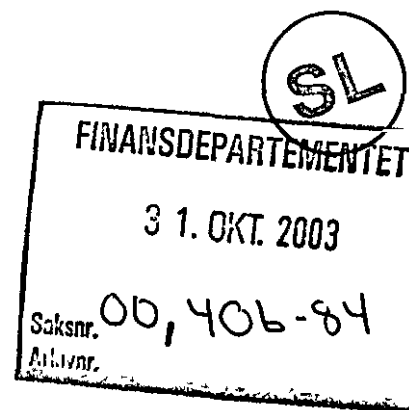

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref
00/406 SL KJS/rla

Vår ref
2003/05410 U-A BUL/ero

Dato
30.10 2003

**Høring – Ny lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav
(skatteinnkrevingslov)**

Justisdepartementet viser til Finansdepartementets brev av 7. juli 2003.

Justisdepartementet støtter forslaget om å samordne reglene om skatteinnkreving. Utkastet til ny lov synes å gjøre reglene lettere tilgjengelig og bedre samordnet. Justisdepartementet ser det som positivt at det foreslås at tvangsfullbyrdelsesloven skal komme til anvendelse for skatteinnkrevingen i noe større grad enn etter gjeldende rett.

Vi vil imidlertid reise spørsmål ved om det er hensiktsmessig å la loven få et så vidt anvendelsesområde som angitt i lovutkastet § 1-1. Når det gjelder f.eks dokumentavgift og toll, vil de fleste brukerne av regelverket gjerne forvente å finne alle bestemmelsene om avgiftene i hhv. dokumentavgiftsloven og tolloven. Det kan dermed være mer opplysende for brukerne om disse avgiftene tas ut av det generelle anvendelsesområdet for skatteinnkrevingsloven, og at det i stedet settes inn henvisningsbestemmelser i hhv. dokumentavgiftsloven og tolloven. Det samme kan være hensiktsmessig for andre særavgifter.

Det kan også reises spørsmål om lovutkastet enkelte steder er utformet slik at leseren i unødvendig stor grad henvises til en ferd gjennom henvisninger, jf. f.eks sekvensen § 5-4 første ledd bokstav c, jf. § 8-4, jf. § 5-4 første ledd bokstav a, jf. ligningsloven § 11-19. En gjennomgåelse av lovutkastet med sikte på å redusere slike kompleksiteter bør vurderes.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Akersgt. 42

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org nr 972 417 831

Plan- og
administrasjonsavdelingen
Telefaks
22 24 95 34

Saksbehandler
Bård Uleberg
22 24 51 40

Vi har ellers følgende merknader til høringsnotatet:

Til punkt 1.2:

Vi slutter oss til forslaget om at andre krav enn årsavgift for motorvogn som inndrives av Statens Innkrevingsentral, ikke bør omfattes av den nye skatteinnkrevingsloven.

Til punkt 10.1 og 10.2:

Vi er enig i at behovet for lempningsregler av billighetsgrunner er noe redusert som følge av de seneste endringene i gjeldsordningsloven. Vi mener likevel ikke at behovet for å lempe skatte- og avgiftskrav av billighetsgrunner ikke lenger er til stede. Vi kan for det første ikke slutte oss til synspunktet om at skyldnere som oppfyller vilkårene for gjeldsordning, først og fremst bør henvises til å oppnå en gjeldsordning etter gjeldsordningsloven. Skyldnerne bør fortsatt ha mulighet for å kunne inngå utenrettslige gjeldsordninger, noe som gjerne vil være mindre belastende for skyldneren, og dessuten ressursbesparende for namsmyndighetene og domstolene. Et annet forhold er at skyldnere som er i en vanskelig økonomisk situasjon, ikke alltid vil oppfylle alle vilkårene for å få gjeldsordning etter gjeldsordningsloven. Dette kan f.eks. skyldes at hoveddelen av gjelden er relatert til næringsvirksomhet, jf. gjeldsordningsloven § 1-2 første ledd bokstav b, eller at det foreligger uavklarte forhold knyttet til skyldnerens økonomi, jf. gjeldsordningsloven § 1-4 første ledd annet punktum. Vi mener derfor at det bør opprettholdes en hjemmel for å lempe skatte- og avgiftskrav av billighetsgrunner.

Vi støtter forslaget om å videreføre adgangen til å lempe krav av hensyn til utilsiktede virkninger av regelverket.

Til punkt 11

Det redegjøres under punkt 11.1.5 for hvilke muligheter avtalene om bistand til innfordring av skatte- og avgiftskrav gir innkrevingsmyndighetene. I henhold til slike avtaler kan utenlandske namsmyndigheter bistå norske myndigheter ved å ta tvangsfullbyrdende skritt overfor en skyldner som oppholder seg der. Dette avbryter imidlertid ikke foreldelsen i henhold til den norske foreldelsesloven. Å søke å avbryte foreldelsesfristen i henhold til foreldelsesloven § 23, er heller ikke mulig for skatte- og avgiftskrav. Således risikerer man i dag at et krav foreldes etter norske regler mens det tas skritt i utlandet for å inndrive kravet.

Finansdepartementet viser til at det er uklart hvorvidt regelen om tilleggsfrist i foreldelsesloven § 10 nr. 2 kommer til anvendelse i slike situasjoner. Det springende punktet her er om det at foreldelsesloven *selv* ikke åpner for å avbryte fristen ved inndrivning av skatte- og avgiftskrav i utlandet, tilfredsstiller kravet om at dette skal ha sin årsak i "norsk . . . lov". Foreldelsesloven omfattes språklig sett av dette vilkåret. Forarbeidene trekker i samme retning, jf. Ot.prp. nr. 38 (1977-78) s. 63 hvor det fremgår at hensikten med bestemmelsen er å avbøte den urimelighet det representerer for fordringshaveren at han ikke har hatt "praktisk mulighet for å avbryte

foreldingsfristen". Riktignok er det et tilleggsvilkår at hindringen ikke skal bero på fordringshaverens eget forhold. Det kan nok komme på spissen for krav hvor staten er fordringshaver. Her må man imidlertid skille klart mellom Stortinget som lovgiver og staten som fordringshaver. At loven ikke åpner for at staten kan avbryte foreldelsesfristen pga. manglende hjemmel i foreldelsesloven, er således ikke en hindring som beror på fordringshaverens eget forhold. Vi legger etter dette til grunn at foreldelsen utsettes etter reglene i foreldelsesloven § 10 nr. 2 når skatte- og avgiftskrav inndrives i utlandet i henhold til bistandavtale med vedkommende stat.

I høringsbrev 19. juli 2002 punkt 2 har vi tatt opp spørsmålet om foreldelse av krav som skal tvangsfullbyrdes i utlandet, og foreslått endringer i foreldelsesloven § 10 og § 17. Hensikten er å bedre rettsstillingen til en fordringshaver når skyldneren har tatt opphold i utlandet og heller ikke har noen formuesgoder det kan søkes dekning i her i riket. Vi arbeider nå med oppfølgingen av høringen. Dette vil sannsynligvis munne ut i et lovforslag som etter planen skal fremmes for Stortinget inneværende år.

Til punkt 12:

Vi støtter forslaget om å oppheve reglene om ektefellers solidaransvar for formues- og inntektsskatt. Vi slutter oss til begrunnelsen som er gitt i høringsnotatet.

Til punkt 13.1.

Vi slutter oss til forslaget om å knytte reglene om rettergang til de respektive lover som regulerer vedtakene som vil være gjenstand for rettslig prøving. En slik oppdeling vil også innebære økt brukervennlighet.

Til punkt 13.2:

Vi støtter forslaget om å klargjøre i loven hvem som har partsstilling i kreditorsaker.

Til lovutkastet kapittel 3:

I lovutkastet kapittel 3 er det gitt regler om forvaltningslovens anvendelse. Kapittel 3 er formulert slik at bestemmelsene i kapitlet gjelder for hele skatteinnkrevingsloven. Samtidig er det i lovutkastet § 8-5 gitt en bestemmelse om tvangsfullbyrdelseslovens anvendelse ved gjennomføring av utleggsforretninger. Ved utleggsforretninger vil bestemmelsene i tvangsfullbyrdelsesloven om bl.a. klage gå foran bestemmelsene i forvaltningsloven. Dette unntaket fra forvaltningslovens anvendelse bør fremgå i utkastet kapittel 3.

Til lovutkastet § 3-2:

Det bør i § 3-2 tredje ledd angis fullt ut hvilke bestemmelser i loven som skal unntas fra fvl. §§ 16, 24 og 25. Begrepet "flg." kan tolkes slik at unntaket gjelder alle etterfølgende paragrafer.

Til lovutkastet § 3-4:

Dersom man gjør unntak fra fvl. § 42, må man sikre seg at forvaltningen på annet grunnlag kan utsette de virkninger av et vedtak som det av ulike grunner ikke er ønskelig å iverksette før vedtaket er rettskraftig.

Til lovutkastet § 5-1 tredje ledd, 5-2 annet ledd og 5-3 annet ledd:

Vi vil foreslå at det vurderes å gå bort fra regelen om at treukersfristen for restskattens forfall regnes fra det tidspunkt utlegging av skattelisten er kunngjort. Det virker mer hensiktsmessig at fristen løper fra det tidspunktet melding om ligningen er sendt skatteyteren. Det vil være ved mottak av meldingen om ligningen at skattyteren vil bli gjort kjent med hvor stort restskattekravet er. De færreste skatteyttere vil vel selv regne ut sine restskattekrav ved å undersøke ligningsopplysningene som blir kunngjort i skattelistene. Generelt vil vi reise spørsmål om det er naturlig å knytte virkninger i forhold til den enkelte skattyter til utleggingen av skattelistene, eller om man bør benytte anledningen til i stedet å knytte virkningene til underretningen av skattyteren, jf. f.eks. ligningsloven § 9-2 fjerde ledd.

Til lovutkastet § 5-20:

Det heter i lovutkastet at utleggstrekk forfaller til betaling etter reglene i tvangsfullbyrdelsesloven § 7-22. Tvangsfullbyrdelsesloven § 7-22 har ikke bare regler om på hvilket tidspunkt den trekkpliktige skal utbetale trukket beløp. Dette er regulert i § 7-22 første ledd, mens det i annet og tredje ledd er regler om den trekkpliktiges underretningsplikt overfor namsmyndigheten og ansvar for trukne beløp. Henvisningen bør derfor gjøres mer presis. Er det meningen at alle reglene i § 7-22 skal gjelde, bør det stå i skatteinnkrevingsloven § 5-20 at "tvangsfullbyrdelsesloven § 7-22 gjelder tilsvarende".

Til lovutkastet § 7-1:

Vi støtter ikke forslaget om å la reglene om utvidet motregningsadgang omfatte også arveavgift, særavgifter og toll. I forhold til disse kravene gjør ikke hensynet til fellesinnkrevningen seg gjeldende. Det er da etter vårt syn uheldig at avgiftskreditorene gis et dekningsprivilegium gjennom utvidet motregningsadgang som andre fordringshavere ikke har. Vi mener at hensynet til forenkling og generalisering av regelverket ikke kan begrunne en slik utvidelse av motregningsadgangen.

Til lovutkastet § 8-3:

Vi slutter oss til forslaget om å endre terminologien fra "påleggstrekk" til "utleggstrekk". Vi slutter oss også til forslaget om at utleggspant skal være eneste fullbyrdelsesmåte i forhold til salgsvederlag, og er enig i den begrunnelse som er gitt for dette i høringsnotatet s. 177.

Til lovutkastet § 8-4:

Terminologien i § 8-4 annet ledd bør endres fra "skyldnerens konkursbo" til "den trekkpliktiges konkursbo". Ordlyden i bidragsinnkrevingsloven § 8, som bestemmelsen er utformet etter mønster av, er ikke helt treffende.

Til lovutkastet § 8-11 fjerde ledd:

Lovutkastet § 8-11 fjerde ledd bør etter vårt syn formuleres annerledes for å få frem at stansningsretten kan ek스팅veres etter godtroervervsloven. Den kan f.eks. formuleres slik:

"Regiontollstedenes stansningsrett kan bortfalle ved rettsvinning etter lov av 2. juni 1978.... (osv)"

Tilsvarende endring bør gjøres i utkastet til nytt tredje ledd i tolloven § 30.

Til utkastet til endring av dekningsloven § 9-4:

Vi gjør oppmerksom på at henvisningen i lovutkastet til skatteloven § 31 må være feil. Dekningsloven § 9-4 annet ledd henviser til skatteloven § 16-40. For øvrig innebærer endringen så vidt vi kan se, at fristen for prioritet for forskuddstrekk for upersonlige skatteyttere utvides fra ett til to år, noe som bør begrunnes nærmere.

Til lovutkastet § 10-1:

I lovutkastet § 10-1 er det foreslått å utvide unntaket fra proklamaets preklusive virkning i dødsboer til også å omfatte arveavgift, særavgifter og toll. Vi støtter ikke dette forslaget. Bestemmelsene om preklusivt proklama i dødsbo er gitt av hensyn til at arvingene skal ha mulighet til å skaffe seg oversikt over de gjeldsforpliktelser som påhvilde arvelateren før de eventuelt overtar ansvaret for forpliktelsene. Overtagelse av ansvaret for arvelaterens forpliktelser er et vilkår for at boet skal kunne overtas til privat skifte. Retten til å utstede proklama gjelder for øvrig også ved uskifte og offentlig skifte.

Når det gjelder de skattekravene som det i dag er gjort unntak for, vil arvingene kunne skaffe seg rede på dem ved å henvende seg til ligningskontoret. Inntektsskattekrav vil regelmessig forekomme i alle dødsboer, og kan avklares ved at boet forhåndslignes. Det vil ikke være like enkelt for arvingene å selv ta rede på tollforpliktelser og andre særavgifter som påhvilde arvelateren. Slike avgiftsforpliktelser vil bare forekomme sporadisk, og de fleste arvinger vil neppe komme på tanken å undersøke om det påhvilde arvelateren toll eller særavgifter. Vi mener derfor at hensynet til et oversiktlig regelverk ikke kan begrunne å unnta disse kravene fra virkningen av et preklusivt proklama.

Til lovutkastet § 11-1 og ny § 12-1 i likningsloven:

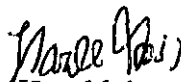
Henvisningen i utkastet § 11-1 femte ledd til ligningsloven skal være § 12-1 fjerde ledd og ikke § 11-1 fjerde ledd.

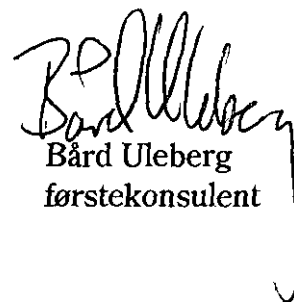
Vi reiser videre spørsmål om det skal gjelde frister for å reise søksmål om avgjørelsene som er nevnt i ligningsloven § 8-6 nr. 5, jf utkast til ny § 12-1 første ledd annet punktum. Dette må i så fall reguleres spesielt.

Til lovutkastet § 13-1 første ledd:

Etter utkastet § 13-1 første ledd skal straffen ved brudd på opplysningsplikten være bøter, uavhengig av om overtredelsen har skjedd forsettlig eller ved grov uaktsomhet. Bestemmelsens første og annet punktum bør derfor slås sammen.

Med hilsen

Harald Aass
seniorrådgiver

Bård Uleberg
førstekonsulent